

4. Pravděpodobné vlivy koncepce na předměty ochrany:

Mimo nesporně pozitivní přínos navržené koncepce- ZÚR Olomouckého kraje- na ekonomický a sociální rozvoj oblasti, tak jak je definován ve schválené Politice územního rozvoje ČR z dubna 2006 lze konstatovat generování celé řady střetů s oblastmi pSCI při event. necitlivé realizaci této koncepce.

Mimo dále uvedené možné negativní vlivy na území pSCI lze specifikovat rovněž některé významné faktory, které by mohly ohrozit dochovaný stav ve výše uvedených čtyřech ptačích oblastech (viz příloha 1), nacházejících se v posuzovaném území:

Hlavní ohrožující faktory, které by mohly negativně ovlivnit významné ptačí druhy v oblasti

Litovelské Pomoraví:

- výstavba nových silničních komunikací by mohla negativním způsobem narušit celistvost a souvislost Ptačí oblasti
- vodní turistika narušující hnízdění ptáků vázaných na vodní toky
- intenzivní lesnické hospodaření, likvidující přestálé porosty a tzv. doupné stromy
- intenzivní chov bažanta obecného v bažantnicích (destrukce luhu výsadbami smrčín, mysliveckými políčky pro bažanty, likvidace predátorů atd.).

Hlavní ohrožující faktory, které by mohly negativně ovlivnit významné ptačí druhy v oblasti

Jeseníky:

- intenzivní cestovní ruch: rušení na hnízdištích (jeřábek lesní, sokol stěhovavý, linduška horská), rušení v zimě (jeřábek lesní)
- sběr lesních plodů (jeřábek lesní)
- horolezectví (sokol stěhovavý)
- ekonomické využívání Jeseníků: např. požadavky na výstavbu nových lanovek (jeřábek lesní, linduška horská),
- nové stavby „na zelené louce“ (chrástal polní)
- chov koček na horských chatách (linduška horská)

- těžba bukových porostů a nedostatek porostů schopných nahradit současná optimální stanoviště (lejsek malý)
- kosení luk a pastva v hnízdním období: ničení hnízd a usmrcování mláďat, ničení stanovišť (chřástal polní)

Hlavní ohrožující faktory, které by mohly negativně ovlivnit významné ptačí druhy v oblasti

Králický Sněžník:

- nové stavby „na zelené louce“ (chřástal polní)
- kosení luk a pastva v hnízdním období: ničení hnízd a usmrcování mláďat, ničení stanovišť (chřástal polní)

Hlavní ohrožující faktory, které by mohly negativně ovlivnit významné ptačí druhy v oblasti

Libavá:

- změna stávajícího využití území a následná přirozená změna (sukcese) stávajících biotopů
- kosení luk a pastva v hnízdním období: ničení hnízd a usmrcování mláďat, ničení stanovišť (chřástal polní)

Významné ovlivnění ochrany přírody navrhovanou koncepcí je možno předpokládat i na další území soustavy NATURA 2000 (viz Vyhodnocení část A, příloha 8), tedy na současně dochovaný stav životního prostředí v oblastech EVL v Olomouckém kraji. Z významných staveb, zahrnutých v hodnocené koncepci mohou generovat střety zájmů zejména stavby liniového charakteru a to jak vlastním zásahem do exponovaných území, tak (zvláště u vedení vvn) vlivem na krajinný ráz. Podrobné hodnocení vlivů jednotlivých záměrů je obsahem kapitoly 3.5. části A „Vyhodnocení“, na které tímto odkazujeme. Z hlediska potenciálního ohrožení území soustavy NATURA 2000 lze nicméně na tomto místě jmenovat zejména následující stavby/ činnosti, event. jejich vlivy:

- koridor trasy průplavu D-O-L s předpokládanou realizací v dlouhodobém horizontu, jako území speciálních zájmů, jehož dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně snížil požadované budoucí využití; realizace vyvolá úpravy říčních toků, změny hydrologických charakteristik v širším území apod. Ke střetům dochází průchodem přes EVL (Morava-Chropyňský luh), prvky ÚSES (Vrbovec č.163, Polomské rybníky č.1617) a pod. Tento koridor však nebyl v současnosti přejat do

schválené „Politiky územního rozvoje ČR“ (PÚR) z dubna 2006 s tím, že situaci je nutno řešit do 31.12.2007 v meziresortní komisi.

- silniční obchvat měst Litovel a Červenka v souvislosti s dopravním napojením města Uničov na rychlostní komunikaci Olomouc – Mohelnice. Dochází k ovlivnění soustavy NATURA 2000 (EVL Litovelské Pomoraví), nepříznivému rozšíření hlukové zátěže, emisí do ovzduší a pod. Z důvodů průchodu exponovaným územím nebyla tato přeložka silnice II/449 zařazena do „Koncepce rozvoje silniční sítě Olomouckého kraje“ (DP Ostrava, 2/2006)

- tlak na větší rekreační využívání území (CHKO Jeseníky – lyžařské areály, lanovky apod.). Zvýšené rekreační využívání této oblasti patří dle PÚR mezi republikové priority této oblasti, označené jako Specifická oblast SOB4 Jeseníky- Králický Sněžník. Realizaci staveb, podporujících tento tlak je však nutno pečlivě vážit (prodloužení železnice + lanovka Kouty n/D- Červenohorské sedlo). Na příklad posledně uvedená stavba se nachází na území III. zóny CHKO Jeseníky, v bezprostředním dotyku s EVL Keprník a PO Jeseníky a lze u ní předpokládat rovněž negativní vliv na krajinný ráz. Obě stavby se současně nachází v blízkosti osy nadregionálního biokoridoru Praděd-Vrapač, Doubrava (viz Vyhodnocení příloha 10). Negativní vliv na krajinný ráz v území EVL lze předpokládat rovněž u navrhované lanovky Bělá pod Pradědem- ČHS.

- vliv na pSCI Králický Sněžník: -úprava dosud málo kapacitního tahu (na př. silnice I/11, rychlostní komunikace R43) ze střední Moravy do Kladské brány a na Wroclaw znamená v prostoru obcí Štíty, Červená Voda a Králíky protnutí území ptačí oblasti Králický Sněžník. Při trasování harmonickou podhorskou krajinou je třeba velké citlivosti k minimalizaci negativních dopadů. Vliv na tuto Ptačí oblast mají i navrhované nádrže Hanušovice a Hanušovice II (viz dále)

- Vliv na Ptačí oblast (a CHKO) Jeseníky:- zamýšlená úprava stávající I/44 přechází v k.ú. Loučná nad Desnou a Bělá pod Pradědem hlavní hřeben Jeseníků a tedy i CHKO a ptačí oblast Jeseníky. Ve dvou místech vykazuje koridor této silnice možný dotek s jižním okrajem lokality NATURA pSCI **Keprník**. Variantně byla již v minulosti navržena rovněž stavba tunelů (Červenohorské sedlo, Loučná n/Desnou, oblast Zlatého Chlumu- Křížový vrch). Pro tuto komunikaci v úseku Rapotín- Jeseník přitom již bylo vydáno kladné stanovisko „EIA“ a to MŽP dne 7.10.2003. Silnice I/44 dále prochází EVL Litovelské

Pomoraví u Zvole a řadou ÚSES (Meandry Desné, Truska-Postřelmov, Kamenitý kopec a j.). Mimo negativní vlivy na biotopy chráněných rostlin a živočichů (7 mikrolokalit dle dokumentace EIA) na území NATURA 2000, resp. CHKO (Chřástal polní, Játrovka-*Lophozia ascendens*) je třeba vidět i její negativní vlivy na krajinný ráz, její působení jako migrační bariéry, následné vlivy zvýšení intenzity dopravy a j. Na uvedené negativní vlivy upozorňuje již řadu let m.j. příslušný orgán ochrany přírody (SCHKO Jeseníky).

Přestože stavba I/44 je dle schválené PÚR prioritní, její umístění do volné krajiny (mimo stávající koridor) je tak z uvedených důvodů nutno vidět jako nevhodné.

- Vliv na pSCI Morava - Chropyňský luh: -problémem může být průchod kanálu D-O-L lokalitou pSCI Morava - Chropyňský luh mezi Tovačovem a Chropyní. Rozsáhlý vliv na ornitofaunu v tomto území může mít i hluk z předpokládaného civilního provozu letiště Přerov (Ecological Consulting a.s., 2006)
- Stavba některých protipovodňových opatření, např. nádrží Mohelnice, Hanušovice, Hřbety, Řimice, Velká Morava a dalších. I když některé z těchto nádrží byly již ze ZÚR vyjmuty (Hřbety, Řimice, Velká Morava), definitivní řešení se očekává v souladu s nař.vl.č.262/2007 Sb. až k 30.6.2009.

V případě Mohelnice se jedná o stavbu nádrže/poldru na území EVL Litovelské Pomoraví a současně území CHOPAV (Kvartér řeky Moravy). Tento prostor zahrnuje i vyhlášené CHLÚ a těžný dobývací prostor šterkopísku, identifikační číslo 71 007. Územím současně prochází nadregionální biokoridor NRBK Praděd- Vrapáč, Doubrava a leží v něm část regionálního biocentra RBC 428 Lukavice.

U nádrží Hanušovice, resp. Hanušovice II dochází ke střetům s vyhlášenou Ptačí oblastí Králický Sněžník a prvky ÚSES před jejich územní korekcí (NRBC 64 Raškov, RBK 833 a 834). Návrh současně předpokládá zaplavení stávajících komunikací (II/312, II/369, silnice Hanušovice-St. Město), které by musely být přeloženy a železnic, u nichž se uvažuje o zrušení (Hanušovice- St. Město) i části zastavěných území (viz Vyhodnocení, část A, příloha 10).

Umístění a kapacitu některých dalších nádrží/poldrů se doporučuje (viz kapitola 3.5. části A Vyhodnocení) přehodnotit (Dl. Loučka, Ondřejovice-Javorná, Nové Losiny, Branná, Splav, Kociánov a Teplice), některé z navrhovaných lokalit nelze pro závažné střety s ochranou přírody a krajiny (Hřbety, Řimice, Velká Morava). doporučit vůbec, což návrh ZÚR v kapitole A.4.2. již podle předchozích konzultací zohledňuje.

Na druhé straně většina navrhovaných protipovodňových opatření vesměs větší střety

s ochranou přírody či jiných složek životního prostředí vzhledem k dlouhému intervalu zaplavování (min. 10- 20 let) nevytváří.

- Těžba nerostných surovin je v řadě případů ve střetu s představami kvalitní ochrany přírody. Tak na př. do prostoru CHKO Litovelské Pomoraví, vč. lokalit systému NATURA 2000 jsou soustředěna významná ložiska štěrkopísků. Jedná se o výhradní ložiska a to těžené ložisko Mohelnice 2 a netěžené ložisko Mohelnice- Moravičany. Moravičanské jezero na rozhraní obou ložisek je navíc přírodní rezervací. V blízkosti tohoto CHKO jsou dále ložiska Štěpánov- Březce, Chořelice-Rozvadovice, Dubicko-Háj a další (Černovír, Mladeč -Víska, Horka, Unčovice).

Obdobně na území CHKO Jeseníky (a odpovídajících evropsky významných lokalit systému NATURA 2000) nebo v jeho těsné blízkosti se nachází pět výhradních ložisek stavebního kamene, 5 nevyužívaných rudních výhradních ložisek, 3 výhradní ložiska vápence a tři výhradní ložiska kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu (viz Vyhodnocení příloha 6).

Pro úplnost je však nutno uvést, že řada vyjmenovaných střetů zájmů je vyvolána stavbami, které v předložené koncepci nebyly zahrnuty do kategorie staveb veřejně prospěšných-VPS (průplav D-O-L, vedení 110 kV Šumperk-Hanušovice-Jeseník a další).